

CENY OGŁOSZEŃ:

Za wiersz milimetry przed 50 groszy, w tekście 55 gr., za tekstem 25 gr. Ogłoszenia tabelaryczne 50 proc., a świąteczne 25 proc. drożej. Drobne ogłoszenia po 10 groszy. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz. Najmnie 1 zł.

Konto czekowe P. K. O. Warszawa 65.070

EXPRES ZAGŁĘBIA

Organ demokratyczny niezależny.

Prenumerata wynosi miesięcznie

zł. 2.00

Adres redakcji i administracji: Piłsudskiego Nr. 8, telefon 4-97, telefon mieszkania redaktora 6-92, telefon redakcji nocnej i drukarni 4-94.

Konto czekowe P. K. O. Warszawa 65.070

Wydawca: Helena Monsiorska. — Red. odp.: Wiktor Monsiorski.

FILJE: Będzin, Małachowskiego 24, tel. 5-98; Grodziec, ulica Kościuszki; Czeladź, Rynek Nr. 8; Zawiercie, ul. Piłsudskiego 5, tel. 97; Dąbrowa, 3-go Maja 14, tel. 2-77.

Rada ministrów uchwaliła projekt budżetu na r. 1929/30.

Dochody wynoszą 2809 milionów zł., wydatki 2801 milj. zł.

WARSZAWA, 10. 10. We wtorek odbyło się posiedzenie rady ministrów pod przewodnictwem premiera Barla, w obecności marszałka Piłsudskiego.

Uchwalono projekt budżetu na rok 1929/30 w globalnej sumie dochodów 2.809 milj. zł., w wydatkach 2.656.931.636 zł.

W ustawie skarbowej przewidziano 145 milj. zł. na wypłatę dodatków dla urzędników i pracowników państwowych, wobec czego łączna suma wydatków wynosi 2.801.931.636 złotych.

Preliminarz wydatków jest wyższy od budżetu, uchwalonego przez sejm na rok 1928/29 o 129 milj. zł., w tem wzrost wydatków na amortyzację i oprocentowanie długów państwowych oraz normalny wzrost wydatków na emerytury i renty inwalidzkie, który wynosi 23 milj. zł. Reszta wynosi 105 milj. zł., przypada na wszystkie razem ministerstwa i wyraża wzrost, który był nieunikniony dla przystosowania budżetu w roku bieżącym do zmniejszonego, w niektórych działach administracji stanu prawnego i faktycznego.

Groźba strajku powszechnego w Łodzi. Robotnicy odrzucili 5 proc. podwyżkę płac.

ŁÓDŹ, 10. 10. Na odbytych wczoraj zgromadzeniach delegatów fabrycznych odrzucono kategorięcznie zaproponowaną przez rząd 5-cio procentową podwyżkę płac. W ten sposób nawet ewentualna zgoda przemysłowców na udzielenie tej podwyżki staje się bezprzedmiotową.

Po odrzuceniu propozycji rządowej zebrania delegatów robotniczych uchwałyły zaostrezenie strajku od dzisiaj rano, polecając wycofać z fabryk służbę pomocniczą, dozorców kotłowni oraz dozorców samych budynków fabrycznych i składów.

Prócz tego wezwano okręgową komisię związków zawodowych, żeby się dziś (środa) zebrała celem proklamowania strajku powszechnego w Łodzi, a w szczególności strajku pracowników elektrowni, gazowni, tramwajów i rzeźni miejskiej.

Podczas zebrania delegatów fabrycznych w związku t. zw. klasowym usiłował zabrać głos poseł komunistyczny Bitner. Część obecnych zaprotestowała dowodząc, że Bitner nie jest członkiem związku włóknianarzy i dlatego nie może przemawiać na zebraniu.

Po długiej i burzliwej dyskusji zgodzono się, że przemawiać mogą tylko członkowie związku, wobec czego usunięto z sali tak pośła Bitnera, jak i pośła socjalistycznego Kowalskiego, który również nie należy do związku zawodowego robotników przemysłu włókienniczego.

Po długiej i burzliwej dyskusji zgodzono się, że przemawiać mogą tylko członkowie związku, wobec czego usunięto z sali tak pośła Bitnera, jak i pośła socjalistycznego Kowalskiego, który również nie należy do związku zawodowego robotników przemysłu włókienniczego.

Demoralizator młodzieży szkolnej przed sądem.

Właściciel stancji uczniowskiej skazany na rok więzienia.

WARSZAWA, 10. 10. Niezwykle miary złoceńca stanął wczoraj przed sądem apelacyjnym w Warszawie, oskarżony o czyny niemoralne na ile seksualne.

Tym zwyrodniałym typem okazał się niejaki Antoni Solarczyk z Częstochowy, człowiek żonaty i posiadający troje dzieci.

Deprowował on małych chłopców.

Aby ułatwić sobie ohydne praktyki, Solarczyk urządził w swym mieszkaniu w Częstochowie stan-

cję dla uczniów. Proceder Solarczyka wyszedł na jaw dzięki temu, że cały szereg uczniów poskarżył się władzy szkolnej.

Sąd skazał zwyrodniałego złoceńcę na 2 lata więzienia.

Sąd apelacyjny zmniejszył mu karę do roku na mocy amnestii.

Obecna na procesie żona Solarczyka, bardzo przystojna kobieta, wychodząc z sali sądowej po wyroku, wyrzekła głośno:

— Gdybym ja go sądziła, tobym mu jeszcze dodała, a nie odjęła.

Echa katastrofy praskiej.

Pod ziemią słyhać jeszcze jęki.

PRAGA, 10. 10. (wt.) Cała prasa tutejsza wzywa rząd do okazania należytej pomocy rodzinom zabitych i rannych. Dzienniki stwierdzają, że częste katastrofy w budownictwie są wynikiem pośpiechu, z jakim domy są obecnie budowane. Minister robót publicznych zapowiada ogłoszenie nowych przepisów w budownictwie. Z pod gruzów wydobyto 12 zabitych i 36 rannych, pośród ogólnej

liczby 60 robotników, zajętych przy budowie domu.

PRAGA, 10. 10. (wt.) Dzienniki donoszą, iż drużyny ratownicze kopią korytarze pod piwnicami zawalonego domu, skąd wydobywają się straszne jęki. Celem odświeżenia powietrza sprowadzono balony ze skroplonym tlenem. Prace nad usunięciem gruzu potrwać 3 dni.

Całe miasto wywiedzione w pole

Przygotowania do pogrzebu człowieka, który nie umarł.

STANISŁAWÓW, 10. 10. Ze Stanisławową donoszą o niezwykłym wypadku wprowadzenia w błąd całego miasta przez notorycznego oszusta Henryka Teichmana, który operował tam pod nazwiskiem Romana Starczewskiego.

Teichman, wiedząc, że osoba prezesa związku legionistów we Lwowie kpt. rez. Henryka Schmala jest w Stanisławowie znana, rozpuścił wiadomość o rzekomej jego śmierci w szpitalu stanisławowskim. Miejscowego proboszcza skłonił Teichman do przyobiecania udziału w pogrzebie, który miał się odbyć uroczystość.

Oszust zamówił w zakładzie pogrzebowym karawan, oraz dwie trumny drewnianą i metalową dla przewiezienia zwłok do Lwowa.

Prócz tego zamówił specjalny wagon kolejowy: szereg pojazdów dla gości, wieńce, kilkadziesiąt nocelegów w hotelu, a w restauracji obiad dla 120 legionistów i strzelców którzy jakoby mieli przybyć na pogrzeb. Następnie uwiadomił o rzekomej śmierci Schmala władze wojskowe, które obiecały dostarczyć kompanii honorowej i orkiestry.

Przy okazji zamówień Teichman popełnił szereg wyłudzeń pieniężnych, tłumacząc się chwilowym brakiem gotówki. Zdemaskował go dopiero malarz, do którego Teichman zwrócił się o wykonanie napisów na szarfach do wieńców i przy okazji chciał go naciągnąć na pożyczkę.

Niezwykłego oszusta aresztowano.

Uczestnicy rady admin. międzyn. biura pracy w Krakowie.

KRAKÓW, 10. 10. (wt.) Wczoraj uczestnicy rady administracyjnej międzynarodowego biura pracy zwieździ krakowską kasę chorych. Następnie w domu robotniczym wygłosili mowy powitalne red. Hecker i pos. Stańczyk.

Zgon artysty ś. p. T. Konopki.

WARSZAWA, 10. 10. (wt.) Dział w południe zmarł nagle znakomity artysta teatrów miejskich ś. p. Teodor Konopka.

Kongres stowarzyszeń kulturalnych w Pradze.

PRAGA, 10. 10. (wt.) Odbywa się tu międzynarodowy kongres stowarzyszeń kulturalnych. W kongresie bierze udział 150 delegatów z 28 krajów. Uczonych polskich reprezentuje prof. Zieliński.

Wyniki wyborów na Łotwie

RYGA, 10. 10. Wyniki wyborów do parlamentu wykazują osłabienie lewego skrzydła i centrum. Przewiduje się niemożliwość utworzenia większości parlamentarnej.

„Przedświt“.

Nowe pismo codzienne.

WARSZAWA, 10. 10. Ma się ukazać nowe socjalistyczne pismo codzienne popołudniowe p. t. „Przedświt“. Grupa socjalistyczna, przysiępująca do wydawania tego pisma, łączy w sobie tych działaczy i polityków socjalistycznych, którzy nie godzą się na opinię i metody pracy centralnego organu PPS „Robotnika“.

Na czele tej grupy staje Bolesław Czarkowski.

Nowe pismo ma być organem min. Jędrzeja Moraczewskiego.

17-ta loteria państwowa.

5 klasa — 30 dzień.

Zł. 5.000 na n. r. 134563.

Zł. 2.000 na n. r. 59702.

Zł. 1.000 na n. r. 15858 35625

LOS Y I-ej kl.

są już do nabycia w KOLEKTURZE

Józefa HLAWSKIEGO

w SOSNOWCU, 3-go Maja 23.

Główna wygrana

750.000 złotych

Co drugi los jest wygrany!

Cena biletu zł. 10, połówki zł. 20 całego losu zł. 40.

Zamówienia listowne uskutecznią się odwrotnie.

47569 48551 59105 87489 94686
95076 106854 126698 144149.

Zł. 600 na n. ry: 5074 8722 9000
9240 18183 21430 37486 47640 62649
62758 64413 70020 71848 75060 77661
87257 89312 93767 96672 111205
114478 118282 123780 134307 139005
143835 147610 99795.

Zł. 500 na n. ry: 1989 2082 4236
4620 5611 6549 6928 8654 8991
9086 9088 10518 11162 11169 11723
12826 14036 16461 19868 20440
22255 22501 24051 25192 27291
29468 31412 32595 34267 35908
36218 39926 41403 44419 45649
45509 45707 46318 46445 47956
49975 50665 53076 54873 56180
57180 57995 58303 59653 60380
62986 64355 68212 68474 69471
69777 72535 73580 73964 75472
75544 78928 79936 84068 84332
86259 87409 90203 94672 97076
97175 11140.

97310 98041 98654 99793 101396
101600 104981 105234 105952 108218
108309 108842 108957 109504 111958
112504 113247 114885 115430 116209
117213 119239 121444 123945 129138
129196 130249 131117 132271 135896
139437 144772 145043 152543 154409.

Stawki i mniejsze wygrane nie umieszczono w powyższym wykazie można przejrzeć bezpłatnie w kolekturze Loterii Państwowej J. Hlawskiego w Sosnowcu, ul. 3-go Maja 23. Tamże uskutecznią się zmiany stawek na losy nowe. Ciągnięcia V klasy trwać będą do dnia 13 października b. r.

Prasa donosi, że...

Raczej śmierć, aniżeli powolne zamieranie.

Kirschtein, bandyta, skazany na śmierć przez sąd w Pradze, któremu zaproponowano ulaskawienie pod warunkiem, iż zgodzi się na zaszczepienie mu bakcylu trądu propozycję, zdecydowanie odrzucił. Oświadczył on, iż woli ponieść śmierć od razu, aniżeli ginać powolnie przez odpadanie kawałków ciała.

200 wsi na Kaukazie stoi pod wodą.

Wskutek silnych opadów deszczu w okolicy Batumu, około 200 wiosek zostało zalanych wodą. Tor kolejowy w południowym okręgu czarnomorskim, został podmyty tak, iż komunikacja została przerwana.

Nowa afra przemysłowa na Śląsku.

Śląskie władze wpadły na ślad przemycania wielkiej ilości poszczególnych części rowerów z Niemiec do Polski. Przemysł ten uprawiano od dawna na wielką skalę. Według kursujących pogłosek, skarb państwa miał ponieść stratę na setki tysięcy złotych. W sobotę przeprowadzono rewizję w firmie Kapelner przy ul. Teatralnej i znaleziono znaczną ilość części składowych rowerów, które przyszły wprowadzić drogą celną, lecz były fałszywie zadeklarowane. Afra przybiera wielkie rozmiary tak, że dochodzenie w toku.

Ceny chleba w Polsce.

Według zebranych urzędowych danych, ceny chleba w Polsce za 1 kg. 65 proc. chleba żytniego kształtowały się następująco: Wilno 55 gr., Nowogródek 54, Brześć nad Bugiem 58, Łuck 53, Białystok 56, Lublin 53, Tarnopol 52, Stanisławów 57, Lwów 56, Borysław 58, Kraków 55, Łódź 53, Kielce 53, Sosnowiec 53, Poznań 53, Toruń 50, Warszawa 60, Katowice 60 groszy.

Druga emisja premijowej pożyczki inwestycyjnej.

Powodzenie pożyczki premijowej inwestycyjnej wywołało inicjatywę w kierunku wydania drugiej emisji takiej pożyczki. Jak nas informują, odcinny projekt zostanie wkrótce opracowany. Ciągnięcie tej pożyczki nie kolidowałoby z ciągnięciami istniejącej emisji.

Jeszcze o dziewczęciu, które przestało być chłopcem.

Zapewne osobliwa przygoda życiowa Heleny Walczakówny, która przez kilka miesięcy w przebraniu męskim i za metryką męską pracowała w różnych zakładach w Częstochowie, nie zdążyła jeszcze spłynąć na fali jednodniowych zainteresowań.

Okazało się, że Helena W., zanim zdecydowała się na tę niewinną maskaradę, przeszła bardzo dramatyczne koleje. Ojciec jej zginął na wojnie światowej, matka zmarła na tyfus i Helena w jakimś siódmym, czy ósmym roku życia znalazła się w przytułku dla sierot przy ul. Piotrkowskiej.

Po dojściu do lat czternastu, wystąpiła z przytułku i wtedy po raz pierwszy zetknęła się z całą grozą sieroczej doli.

Po długich i bezowocnych próbach znalezienia pracy przywłaszczy-

Nie odprawiajmy „gorzkich żalów” w dziesiątą rocznicę niepodległości.

Za miesiąc dziesiąta rocznica odzyskanej niepodległości.

Instytucje publiczne i obywatelskie już zapewne czynią przygotowania; by uroczystość ta wypadła jak najświetniej.

Do wspaniałości i nastroju tego dnia przyczynią się też walnie przedstawienia teatralne.

I o tem czas już dziś pomówić, gdyż krążą wieści, że tu „Dziady” — tam „Noc listopadową”, ówdzie inną tragedję naszej wiekowej niewoli i martyrologii zamierzają wystawić.

Jestem fanatycznym wielbicielem naszej wielkiej sztuki dramatycznej, ale właśnie dlatego chciałbym ją widzieć jako najdroższy klejnot w najgodniejszej oprawie. Niestety, przedstawienia naszych arcydzieł dramatycznych w teatrach polskich najfatalniejszym ulegają pomyłkom, a postronne ambicje reżyserów i aktorów wykształwiają dzieło. Najgorzej zaś, gdy się traktuje tę wielką sztukę, jako okazję konieczność i wystawia się rzekomo pod przymusem chwili, chociaż ani obsady niema, ani nie stać teatr, by nadał blask należyty przedstawieniu.

A wreszcie — i to najważniejsza sprawa — dlaczego radosną rocznicę topić w powodzi łez i smutku? Dlaczego stypę święcić zamiast wesela?

Przeciwko temu powinna opinia publiczna wystąpić raz stanowczo i solidarnie.

Niech ludzie, którzy wieczorem zgromadzą się w teatrach, przeżyją jeden moment wspomnień, ale niech to będzie i moment wiary, a potem niech do nich uśmiechnie się radośnie wieczór dnia radosnego.

Utworów okolicznościowych poza „Kościuszką pod Racławicami” nie mamy. Może znajdzie się co Rydla, możeby po-

ła sobie dokumenty na imię Florjana Niedzielskiego, co znakomicie ułatwiło otrzymanie pracy.

Jej ostatnia pracodawczyni p. Brodzińska nie ma dość słów pochwały dla jej pracowitości i sumiennosci. Losem rezolutnego dziewczęcia życzliwie zainteresowali się prez. Jarmułowicz i lekarz miejski dr. Purski i postanowili przyjąć ją w charakterze posługaczki do szpitala na Jasnej.

Baczność, łobuzy!

Za podłożenie bala pod samochód sąd w Nowym Sączu skazał 3 łobuzów na 1 rok obostrzonego ciężkiego więzienia, a 2 parobków, którzy widzieli to i nie zawiadomili władzy na 3 miesiące więzienia.

myśleć o niemieckim „Powrocie pastera”, ale przede wszystkim niech się uśmiechnie do nas ze sceny Fredro! Niech zabłyszczą ułaskawienie mundury! Niech tężyżna sarmacka przemówi krępką mową jego wiersza...

Zostawmy uroczyste lamenty na inne dni. W dziesiątą rocznicę niepodległości niech promienieje cała Polska i we-

sołem, jasnym słowem rozbrzmiewają teatry.

Niech teatr polski — jak powinien teatr prawdziwy — żyje w dniu radosnym radością narodu!

Niech nie odprawia „gorzkich żalów”, gdy należy wołać pospół: hosanna! zmartwychwstaliśmy i żyjemy!

Adam Zagórski.

„Kur. Czerw.”

Prusy wschodnie chcą być województwem polskim.

Z rewelacyjną otwartością omawia berliński tygodnik polityczny „Weltbühne” sytuację i nastroje Prus Wschodnich.

Dokonywa się tam w ostatnich latach niepowstrzymana przemiana politycznej orientacji. Na czele nowych dążeń wschodnio-pruskich stoi były nadprezydent prowincji Adolf Tartikowicz Batocki, który już w czerwcu 1919 roku z generałem Ottonem Belowem, jako dowódcą wojskowym i ówczesnym socjalistycznym nadprezydentem i komisarzem rządowym Augustem Winnigem przygotowywał oderwanie Prus Wschodnich od Niemiec.

Planowano wówczas proklamowanie w Gdańsku autonomicznej „Republiki Wschodnio-Niemieckiej”, która przylączyć się miała do bloku państw bałtyckich i prędzej czy później oprzeć o Polskę.

W decydującej chwili Below nie dopisał i Kapp, przeprowadzając swój „pucze” w roku 1920 zaprzepścił całą akcję, rozszerzając ją na całe Niemcy.

Po niepowodzeniu pierwszych wysiłków bynajmniej nie zrezygnowano w Prusach Wschodnich z szukania dla kraju drogi wyjścia z nieznosnej sytuacji.

Obenie kiedy sytuacja prowincji staje się z dnia na dzień bardziej rozpaczliwa, — pisze dziennik niemiecki — arystokracja w Prusach Wschodnich zgrupowana dookoła Batockiego, a mianowicie rody Lehn dorfów, Goltzów, Eulenburgów, Dohnów, Brühlów, Knesebeków, Groebenów, przypomnieli sobie przedków, którzy z końcem 15-go wieku z ostatnim mistrzem zakonu krzyżackiego Albrechtem na czele złożyli wiernopoddanią przysięgę jako lennicy Zygmuntovi Staremu.

Byłoby uprzedzeniem wypadków — stwierdza „Weltbühne” — mówić o rokowaniach prowadzonych w Warszawie ze strony Batockiego i jego zwolenników, lecz nastroj dla rokowań tych jest gotów. Już nie ostrożnie i w poufnych rozmowach, lecz głośno mówi się o takiej możliwości w Prusach Wschodnich, które spodziewają się, że jako województwo polskie odgrywać będą większą rolę niż obecnie jako oddzielną prowincję Niemiec.

W końcu stwierdza autor artykułu, że dzisiaj jeszcze najsukuteczniej paraliżuje zapędy te sama Polska, a mianowicie brak z jej strony zainteresowania dla separatyzmu wschodnio-pruskiego.

Szanowni Obywatele miasta Sosnowca.

Odradzające się społeczeństwo polskie na wszystkich polach pracy społeczno państwowej, wykazywało i wykazuje dużą ofiarność, to też rozwój życia społecznego poczynił w okresie dziesięciolecia Niepodległości duże postępy.

W rozbudowie państwowości niezmiennie ważną rolę odegrała sumienna i wytrwała praca

POLICJI PAŃSTWOWEJ,

która bez wytchnienia czuwała nie tylko nad utrzymaniem ogólnego porządku i spokoju w kraju, ale również otaczała opieką mienie i życie poszczególnego obywatela, narażając przy tem na niebezpieczeństwo własne życie i zdrowie.

Państwo nasze ze względu na ciężką sytuację finansową nie ma możliwości całkowitego i dostatecznego zabezpieczenia policji na wypadek przewlekłej choroby. Narazie jest to obowiązkiem społeczeństwa.

W całej Polsce rozpoczęto zbiórkę funduszy na budowę sanatoriów dla chorych policjantów, a w szczególności dla gruźliczych.

Zagłębie Dąbrowskie, gdzie warunki służby policyjnej są bodaj najcięższe, nie może być w tej akcji odosobnione i powinno zebrać fundusze na wybudowanie kilku pokoi w miejscowościach leczniczych, aby zapewnić właściwą kurację funkcjonariuszom miejscowej policji.

Celem przeprowadzenia pomienionej akcji został zorganizowany „Powiatowy Komitet Budowy Domu Zdrowia”.

Sekcja sosnowiecka tego Komitetu apeluje do uczucia społeczeństwa, aby nie szczędziła datków na tak wzniosły cel.

Ofiary przyjmuje prezes Sekcji Sosnowieckiej, a Skarbnik Komitetu Powiatowego p. inż. Andrzej Woźniak, Sosnowiec, Aleja 13.

KOMITET.

Niedoliczysz nigdy
Żonki pieczęci kroci
A wszystko za NEYA
Kilogram łakoci

Wytwórnia

ulica Wspólna Nr. 4

Telefon Nr. 8-88.

CUKIERNIA

ulica Kościelna Nr. 1

NEYA Cukiernia Telefon Nr. 5-10.
Poleca stale
Swoje wyroby
Na rauty i bał.

Tylko od NEYA
Pyszne słodczyce
Rozpromieniają
Panom oblicze.

KRONIKA.

KALENDARZYK.

Październik
11
Czwartek

Odzis: Placydy
Jutro: Maksymiliana
Wschód słońca 5.56
Zachód 4.48

RADIO.

KATOWICE.

Czwartek 11—października.

12.05 Odczyt dla młodzieży.
12.30 Koncert symfoniczny z filharmonii warszawskiej.
14.— Przerwa.
15.45 komunikaty polsk. zw. zrzeszeń gosp. woj. śl.
16.— Muzyka z płyt gram. fonowych.
16.55 Przerwa.
17.10 Przegląd najnowszych wyda-
wnictw.
17.55 Skrzynka pocztowa.
18.— Transmisja audycji literackiej.
19.— Rozmaitości.
19.20 Przerwa.
19.30 Odczyt pt. „Społeczeństwo a prze-
stępstwo”.
19.55 Komunikat rolniczy.
20.05 Odczyt z cyklu: „Kobieta na bie-
żni i boisku”.
20.30 Transmisja koncertu wieczornego
Warszawy.
22.— Sygnał czasu i komunikaty PAI
22.30 Transmisja muzyki tanecznej.

Ogólna.

(o) Zamiast sześciu pięć go-
dzin nauki dziennie w szkołach
średnich od Nowego Roku. Mini-
sterjum oświaty rozważa projekt
częściowej zmiany programu wyka-
dów w szkołach średnich.
Postanowiono od najbliższego pół-
roczia zmniejszyć ilość godzin wy-
kładowych z sześciu do pięciu dzien-
nie.

Z Sosnowca.

Z komitetu rozbudowy
miasta Sosnowca.

Komitet rozbudowy miasta Sos-
nowca odbył drugie w tym roku
posiedzenie opiniodawcze wczoraj.

W czerwcu bieżącego roku przy-
znano pożyczek na budowę domów
z funduszu banku gospodarstwa kra-
jowego 2.259.320 złotych.

Penleważ prawdopodobnie bank
gospodarstwa krajowego nie przy-
zna kredytów w tej wysokości, w
jakiej jest zapotrzebowanie, przeto
zajdzie potrzeba ustalenia pierwszeń-
stwa w przyznaniu pożyczek. — Po-
nieważ bank w najbliższych dniach
wyznaczy dla Sosnowca sumę kre-
dytów budowlanych, przeto decyzję
co do prawa przyznania pierwszeń-
stwa odłożono.

W dalszym ciągu przyznano po-
życzki następującym osobom; p. Bie-
nłowi Wincentemu 9495 zł., Kwa-
kiewiczowi Janowi zł. 33.000. Szcze-
panikowi Józefowi zł. 30.000, Sztuce
Stanisławowi zł. 70.000, Mroczkowi-
czowi Franciszkowi podwyższono
pożyczkę z 30.000 na 105.000 zł.
Fiszlowi i Friedmanowi zł. 100.000,
a na dobudowę zł. 150.000 Wiczor-
kowi Grzegorzowi zł. 50.000, Abram-
czkowski Józefowi zł. 100.000, F. Wie-
czorkowi zł. 110.000, Ingsterowi Jó-
zefowi przekwalifikowano pożyczkę
z funduszu własnych banku gospo-
darstwa krajowego na pożyczkę bu-
dowlaną zł. 150.000 złotych.

(s) Z zarządu miasta. Na o-
statnim posiedzeniu zarządu miasta
zatwierdzono kilkanaście planów
budowlanych oraz postanowiono ur-
zędnikom kontraktowym potrącać
składki emerytalne.

(s) Do głównej komisji wy-
borczej. W związku z wyborami do
rady miejskiej w Sosnowcu i Dą-
browie zostali powołani do głównej
komisji wyborczej w Dąbrowie Ste-
fan Sadowski, sędzia okręgowy i
w Sosnowcu wiceprezes sądu okrę-
gowego w Sosnowcu K. Kucharski.

Nauczyciel komunizmu
i jego uczeń przed sądem.

Obaj skazani.

Kilka miesięcy temu donosiliśmy
o pojawieniu się na terenie fabryki
Krawczyka w Zawierciu i Porębie
w większej ilości ulotek i
odezw komunistycznych. Okazało
się, że rozpowszechniał tam bibułę
komunistyczną członek komitetu
dzielnicowego K. K. K. w Zawierciu
i niedoszły kandydat na posła do
sejmu, 43-letni Michał Cyprian Ci-
szewski, zamieszkały w Zawierciu
przy ul. Szkolnej 42. Wywiady wska-
zywały na to, że Ciszewski jest w
stałym kontakcie z niejakim Wła-
dysławem Drabkiem z Poręby, więc
jednocześnie przeprowadzono rewizję
u obu.

U Drabka znaleziono stosy ulot-
tek i broszur treści antypaństwowej,
u Ciszewskiego natomiast egzem-
plarze międzynarodowego korespon-
denta chińskiego, grzbiety kwi-
tariusza z wylczeniem kolportażu,
oraz bloczki składkowe na fundusz
wyborczy jednostki robotniczo chłop-

skiej. Według zeznań Drabka, Ci-
szewski miał być duszą organizacji
komunistycznej na tamtejszym tere-
nie i podobnie jak i innym, tak i
jemu dostarczał do rozpowszechnia-
nia nielegalną literaturę, wręczał do
czytania różne odezwy komunistycz-
ne i pouczał na tajnych zebraniach
na cmentarzu w Porębie o dążeniach
partii komunistycznej i konieczności
wstąpienia do niej. Ciszewski za-
parł się swego ucznia, oświadczając,
iż wogóle zna go ledwie z widzenia.

Obydwoj komuniści zasiedli w
dniu wczorajszym na ławie oskar-
żonych przed sądem okręgowym
w Sosnowcu, nie przyznając się do
jakiegokolwiek winy.

Po przesłuchaniu szeregu świad-
ków, sąd skazał Ciszewskiego na
trzy lata więzienia z pozbawieniem
praw, Drabka zaś na sześć miesię-
cy twierdzy, z zawieszeniem wyko-
nania kary.

(s) Z wystawy obrazów w So-
snowcu. Wystawa artystów pla-
styków polskich w Sosnowcu urzą-
dzona staraniem i-twa artystyczno-
literackiego, a mieszcząca się w
Sosnowcu w salach Luini, ul. War-
szawska 22, parter — cieszy się nie-
kłamany uznaniem publiczności i
liczną frekwencją zwiedzających.

Miejscowa inteligencja, docenia-
jąc znaczenie wystawy i jej wysoki
poziom artystyczny, nie tylko obja-
wia to licznym zwiedzaniem, ale i
coraz częściej zakupowaniem eks-
ponatów.

Różnorodność tematów, kierun-
ków, oraz samej techniki wykonania
wzbudza duże zainteresowanie.
Jednocześnie rozpoczęło się grem-
jalne zwiedzanie wystawy przez mie-
dzież szkolną, oprawianą przez
pp. profesorów rysunków.

Wstęp dla zwiedzających 1 zł.,
dla młodzieży uczącej się i wojsko-
wych 50 gr., dla wycieczek gremjal-
nych młodzieży szkół średnich po
20 gr., młodzieży zaś szkół powszech-
nych po 10 gr.

Ze względu na krótki czas trwa-
nia wystawy podajemy jeszcze raz
do wiadomości, że wystawa trwać
będzie tylko do 14 bm., a można ją
zwiedzać codziennie od godz. 10-ej
rano do 7-ej wiecz.

Wystawa mieści się w Sosnow-
cu, ul. Warszawska 22, w lokalu
Luini.

(s) Z domu ludowego w So-
snowcu. Zarząd domu ludowego w
Sosnowcu podaje do wiadomości
członkom i sympatykom domu lu-
dowego, że w niedzielę dnia 14-go
października rb. w sali własnej od-
będzie się wieczorek rodzinny z tań-
cami.

Początek o godz. 8-ej wieczorem
(s) Zawody sportowe szere-
gowych szkoły policyjnej. Dnia
14 bm. na boisku rady wychowania
i przysposobienia fizycznego w Sos-
nowcu odbędą się zawody sportowe
lekkoatletyczne szeregowych szkoły
policyjnej na Piaskach. Początek o
godz. 10 rano, wejście bezpłatne.

(s) Bójka między żydami. Dn.
4 bm. w synagodze w Modrzejowie
żydzi z nieustalonych dotąd przy-
czyn wszczęli między sobą bójkę.

Jeden z walczących niejaki Go-
zenthajt Szaja został mocno potur-
cowany, kilku zaś innych lekko po-
turbowano.

(s) Wykrycie systematycznej
kradzieży. W fabryce manometrów
L. Łanickiego w Sosnowcu jeden
ze współpracowników tej firmy do-
konywał systematycznej kradzieży
różnych części manometrów i metali.
Kradzież tę wykryto wskutek zatrzy-
mania przez policję katowicką auta

w którym wiezono część skradzio-
nego towaru. W aucie jechali dwaj
wspólnicy pokrewnej i konkurencyj-
nej firmy katowickiej Al. Liersch i
Al. Nowak, których policja pocią-
gnęła do odpowiedzialności sądowej
i skradziony towar skonfiskowano.

(s) Kradzieże. Esterze Maneli,
1 Maja 10, podczas jej pobytu na
wsi, skradł Boruch Jegier, Piłsud-
skiego 100, różnych rzeczy ogólnej
wartości 800 zł.

Sachji Kotek, Dekierka 20. skra-
dziono garderobę wartości 350 zł. i
4 weksle, każdy na 100 zł.

Alicje Wajtoch, Modrzejowska 2,
skradziono z okna wystawowego
paltu, wartości 200 zł.

Z Będzina.

(b) Osobiste. Z dniem 8 b. m.
Wacław Starostecki został mianowa-
ny sędzią sądu pokoju w Będzinie.

(b) 10-letnie niepodległości Pol-
ski. W ubiegły wtorek, w sali ma-
gistratu odbyło się posiedzenie ko-
mitetu wykonawczego obchodu dzie-
sięciolecia niepodległości Polski o-
raz zaproszonych przedstawicieli
różnych instytucji i organizacji spo-
łecznych.

Na zebraniu odczytano sprawo-
zdanie z dotychczasowej działalno-
ści komitetu i poszczególnych sek-
cyj oraz dokoptowano do sekcji
propagandowej p. Korgola, do finan-
sowej przedstawiciela gminy żydow-
skiej Goldfelda i do technicznej L.
Borzykowskiego, Rappaporta i Miaz-
ka.

(b) Z sądu pokoju. Dwaj mie-
szkańcy Będzina Stefan Rutkowski
i Wł. Banasik za kradzież 7 płyt
cynku, wagi 210 kg. zostali przez
sąd pokoju w Będzinie skazani każ-
dy po 3 miesiące więzienia.

Agnieszka Noconiowa zameldo-
wała w policji, że na Starym Ryn-
ku w Będzinie kupiła od Izaka Blu-
ma (Bużniczna 2) 5 mtr. sukna za
4 zł. 80 gr., dostając z 20 zł. reszty
15 zł. 20 gr., w których po krótkim
czasie spostrzegła, że jeden z otrzy-
manyh banknotów był 5 markowy
zamiast 5-cio złotowy. Policja całą
sprawę skierowała do sądu pokoju
w Będzinie, który uznał Izaka Blu-
ma winnym puszczenia w obieg
banknotów już wycofanych z obie-
gu i skazał go na 1 miesiąc wię-
zienia.

(b) Pożar. Przedwczoraj z nie-
ustalonych dotąd przyczyn wybuchł
w Będzinie przy ul. Koszelewskiej
13 pożar.

Pożar zniszczył doszczętnie sto-
dołę Marszałkowskiej Małgorzaty.
Straty wynoszą 5.000 zł.

Z Czeladzi.

(c) Przebudowa ul. Będziń-
skiej. W związku z przeprowadze-
niem linii tramwajowej magistrat
przystąpił do rozszerzenia przebu-
dowy ul. Będzińskiej. Na ul. Bę-
dzińską i rynek zostały już przy-
wiezione szyny.

(c) Linia tramwajowa Będzin
— Czeladź postępuje szybko na-
przód i zostanie uruchomioną na-
 pewno przed Nowym Rokiem.

(c) Z sali sądowej. Na posie-
dzeniu w dniu 9 b. m. sąd pokoju
w Czeladzi skazał Józefa i Helenę
Gicmiewskich oraz Annę Kołacz
(ul. Miłowicka 47) za znieważanie
słowne Bronisławy Grzys po 30 zł.
grzywny, lub 6 dni aresztu; Karolinę
Czapla kol. Piaski, ul. Nowopogoń-
ska 14 za znieważenie Sieradzkiej
na 7 dni aresztu; Józefę Brajterową,
Grodziecka 31, za uderzenie Marja-
ny Umińskiej żelaznym garnkiem w
głowę na 10 dni aresztu; Wójcików-
ną Annę i Janinę Będkowską (Piaski
Betonowa 9) za znieważenie Dro-
żdza Władysława po 20 zł. grzywny
lub 4 dni aresztu.

(c) Czyja walizka? Do komi-
sarjatu policji w Czeladzi zgłosił
się Wikiera Jan, Krótka 4, i oddał
znalezioną walizkę. Po odbiór zgła-
szać się do komisariatu.

(c) Nieszczęśliwy wypadek.
Baciński Grzegorz, Rynek 12, został
przejechany przez furę w czasie
zwożenia ziemiaków z pola. Stan
chorego groźny.

Z Dąbrowy.

(d) Posiedzenie rady miejskiej
w Dąbrowie. Dnia 13 bm. o go-
dzinie 7 wieczorem odbędzie się w
sali rady miejskiej w Dąbrowie ple-
narne posiedzenie rady miejskiej z
następującym porządkiem obrad:

1) Zamiana gruntu miejskiego na
grunt. towarzystwa »Flora. 2) Za-
miana gruntu miejskiego na grunt
Bolesława Skiby. 3) Wydzierżawie-
nie lokalu od Antoniego Konarskie-
go na szkołę powszechną. 4) Uchwa-
lenie etatu naczelnika wydziału go-
spodarczego i opieki społecznej. 5) Uchwalenie etatu instruktora wy-
chowania fizycznego. 6) Zatwier-
dzenie schematu umowy z dzierżaw-
cami gruntów pod »Florą. 7) Za-
liczenie lat służby pp.: Mikołajowi
Wardędze i Władysławowi Wolskie-
mu. 8) Zaciągnięcie z banku związ-
ku spółek zarobkowych w Sosnow-
cu krótkoterminowych pożyczek. 9) Uzupełnienie komisji do spraw
ogólnych. 10) Składanie do prezy-
dium wniosków i interpelacji i od-
czytanie korespondencji.

(d) Ze sportu. W nadchodzącą
niedzielę zostaną rozegrane na boł-
sku R. K. G. S. »Zagłębie« w Dą-
browie dwa mecze w piłkę nożną.

Druga drużyna »Zagłębia« o godz.
2 po południu mecz z »Pogonią« z
Sosnowca.

Następnie o godz. 3.30 pierwsza
drużyna »Zagłębia« z »Makabi« z
Sosnowca.

(d) Zegarki zostawiać w do-
mu! Wesół zabawiał się onegdaj
w nocy w mieszkaniu innej... rodzi-
ny Osmeńców w Gołonogu p. Piotr
Wróblewski, urzędnik P. U. P. P. w
Sosnowcu.

Była wódka, zakąski i różne in-
ne specjały, które p. W. przyniósł
dla panny Bronisławy. Towarzystwo
zabawiało się ochotczo przy kielisz-
kach do późna w nocy. Po sutoj
libacji udano się na spoczynek.

Wszystkoby się było dobrze
skończyło, gdyby p. W. nie zginał
zegarek, którego brak zauważył ra-
no. Zrobił się rwetes: kto mógł
wziąć zegarek?

Ale oprócz zegarka zauważono
brak w domu braci szka p. Broni.
19-letniego Antoniego. Sprawa się
wyświeliła... P. W. o kradzieży za-
meldował w policji, która przedsię-

wzięła odpowiednie kroki w celu ujęcia złodzieja.

Na przyszłość p. W. będzie miał nauczki, aby na podobne libacje nie zabierać srebrnych zegarków.

(d) Wybił trzy zęby. Aleksandrowi Kliszewskiemu zamieszkałemu przy ulicy Górniczej 8 w Dąbrowie, niedoszły jego zięć Jan Drag, zamieszkający przy ulicy Okrzei 6, podczas sprzeczki w stanie nietrzeźwym, wybił mu trzy zęby.

Na krótkiego młodzieńca policja spisała protokół.

Z Zawiercia.

(z) Zastępstwo banku polskiego. Powiatowa kasa komunalna w Zawierciu starała się od dłuższego czasu o zastępstwo banku polskiego. Starania te zostały uwiecznione powołaniem i od 8 bm. kasa komunalna rozpoczęła czynności zastępcze banku.

Niewątpliwie wiadomość ta zainteresuje sfery finansowe i kupieckie w mieście i okolicy.

(z) Sytuacja strajkowa. Wczoraj rano ze strony związków klasowych czynione były próby ponownego wywołania strajku.

Próby te nieudaly się, tak, że zmiana o godz. 2 popołudniu poszła normalnie do pracy. W związku z sytuacją przybył wczoraj do Zawiercia poseł Aleksy Bień, który odbył szereg konferencji.

Zarząd fabryki TAZ. zawiadomił robotników, że wypłaci podwyżki, o ile znajdą one zastosowanie w Łodzi. Wobec takiego stanu rzeczy wątpliwym jest, aby do ponownego strajku doszło.

(z) Redukcja w fabryce Huleczyńskiego. Fabryka Huleczyńskiego w Zawierciu zredukowała 180 robotników, tłumacząc zwolnienie brakiem zamówień na części do pługów, które fabryka wyrabia.

(z) Dziwne koleje domu. Trwający od dłuższego czasu zatarg pomiędzy p. Loewensteinem a p. Morawcem z powodu budowy domu przez tego ostatniego, który częściowo zastąpił posesję p. L. — rozstrzygnięty został przez województwo po inspekcji inż. Niedzielskiego na korzyść p. Morawca.

Obecnie jednak, zdaje się na skutek interwencji p. Loewenstein w województwo znowu wstrzymało budowę domu p. Morawca.

(z) Tajemnicza historia. O dwa kilometry od Zawiercia w stronę

Łaz znaleziono na torze kolejowym niejakiego Stanisława Ząbkowskiego, lat 67 z ranami głowy i ramienia. Przewieziono go do szpitala — policja zaś prowadzi śledztwo.

Odpowiedzi od redakcji.

Kat. towarzystwa polek w Sosnowcu. Nadesłane rezolucje są właściwie musztardą po obiedzie. Wystąpienie panny L. sami oświeciliśmy, co zaś się tyczy uchwały senatu, to, jak już wiadomo i jak stwierdziliśmy przed kilku dniami w artykule wstępnym okólnik ministra oświaty cofnięty nie został i cofnięty nie będzie. I to nie na skutek protestów lub uchwał, lecz z tej racji, że okólnik ten wydany został przez obecnego premiera Barila, gdy był on ministrem oświaty.

Skrzynka do listów.

Szanowny Panie Redaktorze!

Zawiazane w dniu 29 maja 1910 roku na zasadzie ustawy; zatwierdzonej przez ówczesne władze 19 lutego tegoż roku towarzystwo straży ogniowej ochotniczej w Sosnowcu, mimo 18 to letniego istnienia, jakkolwiek suchotniczego, lecz dla strażactwa ojczyzności pożytecznego, gdyż wydało 2 ch inspektorów i 8 instruktorów pożarniczych, z powodu zupełnego braku poparcia, zarówno ze strony miejscowego społeczeństwa, a w pierwszym rzędzie pp. właścicieli domów i wszelkich budynków, którzy twierdzili, że są zupełnie zabezpieczeni od klęski pożarów przez miejscowe straże pożarne fabryczne, jak również ze strony miejscowych władz, dla których takie poparcie, na zasadzie istniejących przepisów prawa, było świętym obowiązkiem, o co podpisany, usilnie kilkakrotnie zabiegał, w żaden sposób nie mogło zdobyć się na nabycie potrzebnego towarzystwu placu — nie tylko dla odbywania ćwiczeń, lecz i podbudowę remizy i wspinalni i wobec tego, korzystało z placu p. M. Sternickiego który przeszedł sposobem kupna, na własność p. Lamprechta.

Obecnie na skutek otrzymanego wezwania rejentalnego o oczyszczenie i oddanie zajmowanego placu prawemu właścicielowi, — towarzystwu grozi zupełnie zagłada, t. j. rozwiązanie się i zmarowanie tych rekwiżytów, jakie z wielkimi trudami zdobyło, gdyż tych kilkadziesiąt

ciu członków popierających, którzy stanowią towarzystwo, nie jest w stanie, gdyby nawet chciało nabyć potrzebnego placu, dla takiej instytucji, która służy dla dobra całego miejscowego społeczeństwa.

Z uwagi jednakże na pożyteczność straży ogniowych ochotniczych, i na to, że w dniu 11 lipca r. b. przypada 10 - lecie odzyskania przez Najjaśniejszą Rzeczpospolitą zupełnej niepodległości, o którą zbrojnie walczyli nasi ojcowie, dziadkowie i pradiadkowie, przeto w celu uczczenia tego faktu historycznego,

Proces marjawicki w Płocku. Prokurator żąda surowej kary.

PŁOCK, 10. 10. Po stwierdzeniu prawdomówności świadków oskarżenia, prokurator przemawia:

Zresztą bywają nawet przestępcy przyprowadzani przed sąd z więzienia, którym się wierzy.

Dlaczego więc nie mamy wierzyć tej grupie nieszczęśliwców, wykończonych przez Kowalskiego?

Czemuż zresztą mamy wysuwać wątpliwości, skoro oskarżenie znajduje już ostateczne potwierdzenie w trzecim i decydującym czytniku, to jest w wydawnictwach marjawickich.

Co tam czytamy w Pieśni nad Pieśniami, co widzimy w komentarzu biblij?

Prokurator rozstrząsa szczegółowo tezy marjawickie, następnie stawia pytanie, co mogło spowodować Kowalskiego do stworzenia tego rodzaju systemu wiary. Oskarżyciel dochodzi do wniosku, że Kowalski, zanim jeszcze zaczął pisać, zanim stworzył swój straszny rytuał,

był już erotomanem, który nie panował na swym zmysłami dla usprawiedliwienia zaś swego stworzył wygodne teorie.

Gdy odpadł ostateczny hamulec ze śmiercią matczki Kozłowskiej, to, co było jego grzechem, to, co płynęło z jego grzesznej natury, zostaje uświęcone i otrzymuje charakter rytuału.

Zrzuca ciężce jego zmysłom hamulec, tworzy religię wygodną dla swoich huc.

Wszystko rozwinęło się z zabójczą konsekwencją i musiał wreszcie zaprowadzić Kowalskiego na ławę oskarżonych.

składam na twoje, Szanowny Panie Redaktorze, ręce ze swego skromnego uposażenia, zł. sto (100), które niech będą zaczątkiem funduszu na kupno placu dla towarzystwa straży pożarnej ochotniczej w Sosnowcu, której jestem nie tylko członkiem popierającym, lecz i współorganizatorem.

Proszę przyjąć wyrazy poważania, z jakimś pozostaje

Baltazar Janicki.

Sosnowiec, 10 października.

Czy należy tu wierzyć świadkom obwodowym?

Z zeznań ich wszystkich wyziera rażąca kłamstwo.

Już na wstępie obłuda ta staje się widoczna, bo mówi się tu o miłości, a w zanadtu chowa się ohydne bagienko piosnek, napaści, jak np. denunciacie przeciw prokuratorowi Gutkowskiemu, mówi się o ubóstwie, o którym nikt nie wie.

Ks. Feldman zeznaje, że od Kowalskiego nauczył się ubóstwa, umiejętności znoszenia ucisku.

Jakie ubóstwo? Jaki ucisk?

Kto tu kogo uciskał? Kto kogo zmuszał do ubóstwa? Hipokryzja i obłuda nie więcej!

P. prokurator analizuje zeznania «ścisły» Rafaeli, Wituckiej, Feldmana i Przysieckiego, wykazując stek sprzeczności, nagromadzonych w tem, co mówili.

Kłamią przełożeni marjawicki, kłamią i ich podwładni. Znamienym przykładem jest Górnickówna, która złożyła oskarżenie przeciw marjawitom, a później z czystej inspiracji zaprzeczyła wszystkiemu. Istnieją zresztą konkretne i stwierdzone fakty, że marjawici namawiali świadków obwodowych

do fałszywych zeznań.

W ten sposób upada zaufanie do świadków obrony.

Prokurator Rogowski kończy swe przemówienie:

— Popieram oskarżenie w stosunku do Kowalskiego w całej rozciągłości i przechodzę do zasad prawnych.

Zrzekam się oskarżenia w części dotyczącej czynów co do Niewia-

— Djana!

Ale prędko zapanował nad sobą. Przestał się lękać i gniew tylko tryaskał mu z oczu.

— Tak, to ja — odrzekła śmiało, prostując się przed nikczemnikiem.

— Więc nie jesteś obłąkana?

— Oddawna odzyskałam rozum. Udawalam obłąkanie, by nie obudzić w tobie podejrzenia i przeniknąć twoje zamysły...

— A więc to ty podpatrzyłaś mnie trzy razy!

— Tak, to ja — odrzekła — podpatrzyłam cię w nocy, gdyś chciał przeciąć linę wiary... To ja ostrzegłam mechanika, który dzięki temu, nie dopuścił do katastrofy. To ja wysłedziłam twoje wycieczki do starej kopalni i zawiadomiłam o nich p. Bartolego. Ja szłam za tobą w galerii i tylko cudem uniknęłam rąk twoich. Otóż zapytuję cię teraz i musisz mi odpowiedzieć, gdyż inaczej wyjawię twoje nazwisko i wydam cię w ręce sprawiedliwości, pomimo, iż jesteś moim bratem, w jakim celu chodziłeś do opuszczonej kopalni? Zamyslałeś o jakiejś zbrodni, bo ty żyjesz tylko nienawiścią... Odpowiedz mi...

c. d. n.

Krwawa zemsta.

128

— Za długo zwlekałam! — szepnęła znowu.

Usiłowała odpędzić od siebie smutne przeczucia z których jednak, mimo wysiłku, otrząsać się nie mogła.

— Nie, nie mogę czekać dłużej. Kto wie, co mógł on zrobić przez czas mojej choroby. Nienawidził Bartolego i Filipa, to pewne. Ale dla czego? Nie wiem. We wzroku jego utkwionym w nich nieraz, widziałam tę nienawiść. Nie myślę się. Zresztą dobrze znam charakter tego nikczemnika. Kto wie, czy nie zamierza on jakim ciosem strasznym zniszczyć szczęście Bartolego, mającego zaślubić moją siostrę? Kto wie, czy dla zniszczenia tego szczęścia przez wyrafinowane okrucieństwo, nie ościagał się on z wykonaniem swej zbrodni od chwili, w której Bartoli sądziłby, iż jest zupełnie bezpiecznym?

Wśród tego rozumowania, nagle przyszła jej nowa myśl:

— Dla czego Klara udała się do Aiguillette? Jaki mogła mieć interes?

Napróżno mówiła sobie, że siostra jej często chodziła z Filipem do kopalni, jakiś niewytłomaczony prze-

strach ogarniał ją coraz więcej. Jakkolwiek Aiguillette leżało blisko placu, pod wpływem rozgorzałej wyobraźni zdawało się jej, że znajduje się przynajmniej o sto mil od kopalni, że gdzie się tam coś strasznego i że jej obecność może ochronić od nieszczęścia.

Przestała walczyć z sobą. Nie miała siły czekać dłużej na powrót ukochanych osób; była tak wzruszona, że od czasu do czasu przeciągała ręką po rozpalonym czole i zapytywała siebie:

— Czyż miałabym znowu dostać obłąkania?

Obłąkanie! byłoby omo zgubą, może nawet śmiercią najbliższych jej osób, zapewniłoby bowiem jej bratu swobodę dokonania planowanej zbrodni.

— Boże mój! — szepnęła — miej litość nademną! Oszczędź mnie!

Wróciła do swego pokoju, narzuciła na ramiona długi płaszcz korsykański, który tyle razy w nocnych pościgach za Antoniem zabezpieczał ją od zimna i deszczu i wyszła z placu.

Noc zapadła już zupełna. Wmawiała w siebie, że w drodze spotka Klare, Bartolego i Filipa, lecz myliła się.

Aż do samej kopalni starej, z wyjątkiem kilku cieśli wracających do Prades, nie spotkała nikogo. Po-

deszła do szybu, w którym przed kilkoma dniami omal nie znalazła śmierci. Zadrżała na to wspomnienie.

O kilkaset metrów od niej rysowały się na ciemnym niebie wysokie budynki Aiguillette, których łukowe okna, podobne do kościelnych, oświetlone były nocnym światłem. Kominy pieców i maszyn wyrzucały miljarady iskier, które zdawały się mieszać z rozsianymi na błękitnym niebie gwiazdami.

Djana długi czas stała nad przepaścią, nie mając odwagi zagłębić się w nią, wreszcie postanowiła powrócić do domu.

Ale zaledwie postąpiła parę kroków, stanęła nagle. Usłyszała jakiś szmer na drabinie — widocznie ktoś szedł po niej na górę.

Czyżby to był Antonio? A może który z włóczęgów, co ocalili jej życie? Nie usiłując nawet ukryć się, z powstrzymanym oddechem, nachyliła, starała się wzrokiem przebiec ciemności. Po chwili usłyszała głosny i przyspieszony oddech człowieka, zbliżającego się ku niej i widocznie niezmiernie wzruszonego. Człowiek ten nareszcie wychylił się z przepaści i stanął na powierzchni ziemi.

Był to Antonio.

Zobaczywszy siostrę, krzyknął z gniewem i przestraszeniem:

domskiej, gdyż Kowalski tylko całował ją, co nie jest czynem lubieżnym.

Znam się również oskarżenia w tej części, która mówi o małoletności Badowskiej. Popieram natomiast oskarżenia o czynach co do niej, jako posiadającej ponad lat 16.

W pozostałej części popieram całkowicie oskarżenia co do czynów lubieżnych, które to pojęcie musi ulść zresztą pewnemu rozszerzeniu.

Odnosny artykuł mówi:

Winni przestępstw, przewidzianych w art. 513 i 514: 1) z osobą, znajdującą się pod jego władzą lub opieką — będzie karany zamknięciem

w więzieniu od lat 3 do 6.

Co do wymiaru kary nie zakreślam żadnych granic, ale proszę o surowy jej wymiar. Brak okoliczności łagodzących, a są tylko obciążające.

Siedzi tu przed nami człowiek dojrzały, który wykazał zadziwiającą perfidię,

niebывałe wyrefinowanie i dopuścił się nadużyć zaufania tylu osób.

Brak przy tem wszystkiemu objawów jakiejkolwiek skruchy.

Zastraszająca jest ilość ofiar, bo są nimi nie tylko te, które zeznawały tu przed sądem, nie tylko te, które zeznawały z tych czy innych w z g ł ę d ó w nie mogły, ale cały zastęp zdemoralizowanych.

W imieniu więc tych oficjalnych oskarżycieli i tych, które oskarżenia nie wnoszą prośbę

o surowy wymiar kary.

Taką to wytknąłem dla myśli wysokiego sądu drogę, która musi doprowadzić

Kowalskiego do więzienia.

Niewątpliwie obrona, pełniąc swój szczytny obowiązek, pokaże sądowi inną drogę, zmierzającą do uniewinnienia oskarżonego, wy jednak, panowie sędziowie, najlepiej uścisicie, która z tych dróg jest właściwa!

Mowa adw. Głowczewskiego.

Obronca określa sprawę jako zwykłą i dość często notowaną w konikach sądowych, która tylko ze względu na osobę podsądnego, jako zwierzchnika wyznania mariawickiego, wywołała nawet zagranicą nadzwyczajny rozgłos. W dalszych słowach obronca zwraca się do przedstawicieli prasy: To prasa — ta siódma potęga świata wywołała niezdrową atmosferę sensacji i pozwala sobie na szereg komedianckich wystąpień pod adresem oskarżonego. Rozszalała się orgia pogoni za sensacją. Sprawa wyłoczona Kowalskiemu wyszła poza ramy śledztwa, bo jest to sprawa godząca w cały mariawityzm. Sala sądowa nie powinna być miejscem rozstrząsania dogmatów religijnych wyznania mariawickiego. Apoteozując kościół rzymsko-katolicki, obrońca oskarżonego występuje przeciwko duszpasterzom, którzy przywykli do omnipotencji zwalczają mariawityzm w myśl zasady:

Jedna owczarnia i jeden pasterz

W tem miejscu przewodniczący zarządza przerwę do godz. 5-ej po południu.

Po przerwie

Adw. Głowczewski przemawia w dalszym ciągu ale już przy drzwiach zamkniętych, szczegółowo analizując zeznania świadków oskarżenia.

Przemówienie to trwało do godz. 8 m. 10 wiecz., poczem w dalszej części już jawnego przemówienia obrońca wykazuje sprzeczność w zeznaniach Tołpychowej a Zarebskiego. Powstaje pytanie czy zeznania te mają chociaż cieniutką pozostawiającą następny obrońcom, sam zaś przechodzi do wyliczania dobrodziejstw, które mariawici mieli wyświadczyć rodzinie Tołpychowej,

zanim ta rozpoczęła akcję wywrotową w klasztorze. Następnie Tołpychowa wchodzi w kontakt z Zarebskim, który z czasem usuwa ją na drugie miejsce, ku jej niezadowoleniu. W dalszym ciągu obrona opisuje zaklimatyzowanie się Zarebskiego u mariawitów oraz oziębienie się tych stosunków z powodu nie doświadczenia do skutku transakcji z mundurami dla strzelców mariawickich. Obronca podaje szereg szczegółów podrywających zaufanie do Zarebskiego. Przytacza w jak niekorzystnym świetle przedstawił Zarebskiego jego krewny Welt, stwierdzając, iż ucieczka dzieci z klasztoru była skutkiem akcji Zarebskiego i Tołpychowej.

Pod koniec przemówienia adw. Głowczewski podnosi zasługi oraz dodatnie cechy charakteru oskarżonego i żąda od sądu uwolnienia go od winy i kary.

Mowa adw. Smiarowskiego.

Wyrok spodziewany jutro.

PŁOCK, 10. 10. Ostatni — wedle powszechnego mniemania — dzień plockiego procesu jest kulminacyjnym punktem obrony. Dzisiejsze posiedzenie wypełniają przemówienia zawierające najmocniejsze argumenty przeciw oskarżeniu.

Sala przepełniona. Wszyscy czekają z zainteresowaniem walnej batalii. Do ataku na redutę oskarżenia stają obrońcy tej miary, jak adwokaci Smiarowski i Kobylński.

Oskarżony Kowalski z wrokiem wbitym w ziemię przechadza się nerwowym krokiem po kurytarzu w towarzystwie biskupa mariawickiego Próchniewskiego. Sarkastyczny uśmiech, który przez cały tok rozprawy nie schodził mu z ust, rozplynął się w posępnej zadumie. Takim jest na kurytarzu.

Z chwilą jednak, gdy przekracza próg sali sądowej, przystraja oblicze w maskę pogodnego cierpiętnika. Staje na ulubionym miejscu obok ławy obrońców. Znowu się uśmiecha, znowu bystrym wzrokiem z poza nieodłącznych binokli lustruje salę od pierwszych do ostatnich rzędów.

Wzrok jego zatrzymuje się na stole sprawozdawców prasowych.

Przez czerwona twarz przebiega sarkasmy i grymas. Następnie zwraca się ku adw. Kobylńskiemu i otwiera słynną księgę »Dzieło Miłosierdzia«, pokazuje w niej jakieś ustępy.

Wyznaczona na godz. 10 rano rozprawa opóźnia się. Salę sądową obiega wiadomość o ciężkiej chorobie małżonki jednego z sędziów, który wobec tego nie mógł punktualnie przybyć do sądu.

Godzina 11 minut 15 rozprawa się jeszcze nie rozpoczęła.

Mecenas Smiarowski, zapytany, w jakim kierunku prowadzić będzie obronę, oświadczył uśmiechając się:

— Przedewszystkiem poproszę licznie przybyłe panie, by darowały mi, iż sprawie im zawód. Szczegółów drastycznych poruszać nie będę.

O godzinie 11 minut 20 wchodzi sąd i prokurator. Adw. Smiarowski rozpoczyna swe przemówienie:

— Którą drogę oskarżenia czy obrony sąd wybierze, pozostawiam to panów decyzji.

Temi słowy zakończył swe przemówienie p. prokurator. Zakończenie niezwykle w procesie montowanym przez 2 lata, w którym wyrok wydany był zgóry przez opinię.

Przedstawiciel oskarżenia nie kończył zpelem o ukaranie oskarżonego, a pozostawia to decyzji sądu i sumieniu sędziów.

Prokurator spełnił swój obowiązek, zestawiał dane procesu, zanalizował zeznanie i zażądał kary.

Mowa obrońcy Smiarowskiego trwa w dalszym ciągu. Ma on mówić 6 godzin.

Młoda warszawianka w szponach handlarza żywym towarem.

Być artystką! Święcić triumfy na scenie, zbierać żniwo oklasków, prowadzić to cudowne życie pełne wrażeń, było szczytem marzeń Anastazji Masłowskiej.

Długo kwadrans młoda dziewczyna spędzała przed lustrem, studiując swą twarz i figurę. Przyglądała się sobie uważnie i dochodziła do wniosku, że posiada wymarzone warunki na scenę.

Tylko jak się znaleźć na scenie. Wszak dostać się do teatru nie jest tak łatwo...

Lecz los sam zdawał się uśmiechać do Masłowskiej. Poznała ona niejakiego Jerzego Gaczuka, który przedstawił się jej jako impresario teatralny.

Gaczuk w całej rozciągłości potwierdził wnioski Anastazji co do jej figury i urody.

— Istotnie — mówił — pani posiada doskonałe warunki na scenę. O, jeszcze będzie z pani kiedyś świetna artystka.

Dziewczyna promieniała. Jej największe marzenie miały się zścić.

Zgadzała się w zupełności z Gaczukiem, gdy ten mówił:

— Rozumie pani przecież sama, że od razu nie mogę pani zaangażować do teatru w Warszawie. Pierwsze kroki musi pani stawiać na scenach prowincjonalnych, tam pani da się poznać i jako już znana gwiazda, wróci pani do Warszawy.

Anastazja przygotowywała się do wyjazdu. Pan impresario zwracał jej specjalną uwagę, że powinna wziąć ze sobą jaknajlepszą garderobę i bieliznę.

— Artystka musi być ubrana, strój jest równie ważny, jak i uroda.

Masłowska spotykała się codziennie z Gaczukiem i głośno snuła swoje marzenia o przyszłej karierze. Gaczuk dawał jej praktyczne wskazówki co do przyszłego życia.

Dziewczyna była szczęśliwa jak nigdy: miała już niedługo wyjechać w towarzystwie człowieka, który bynajmniej nie był jej obojętny.

Wreszcie upragniona chwila nadeszła. Masłowska i jej impresario wyjechali z Warszawy do Pińska.

Stosunki między przyszłą artystką a Gaczukiem były już tak bliskie, że zamieszkali w hotelu w jednym numerze.

Po dwu dniach Gaczuk zdarł maskę.

— No, moja droga, dosyć już tych głupstw o teatrze. Ubieraj się i jedź na ulicę...

Dziewczyna oniemiała. Czyżby Gaczuk żartował?

Nie. On nie żartował. Mówił zupełnie serio.

Zaciśnięte pięści i groźne błyszczące oczy cynicznego opryszka były najlepszym dowodem, że Gaczuk nie myśli żartować.

Dziewczyna jednak postanowiła się bronić za wszelką cenę. Zdołała zmylić czujność swojego cerbera i wymknęła się na miasto.

Pobiegła do policji z prośbą o opiekę i ratunek.

Gaczuk czekał w hotelu na Anastazję. Dziwił się, że tak długo nie wraca.

Wtem otworzyły się drzwi. Na progu stanęli policjanci.

Bezczelnego draba, który chciał z naiwności dziewczyny ciągnąć nieczyny zysk, osadzono w więzieniu.

Kto zabił?

Dwie osoby skazane za tę samą zbrodnię.

Niezwykle ciekawą sprawę ma do rozstrzygnięcia wileński sąd apelacyjny. Chodzi o rozstrzygnięcie, kto jest zabójcą s. p. Lipnickiego: niejaki Bułyko, skazany przez sąd okręgowy w Wilnie, czy też syn zamordowanego, skazany przez sąd w Nowogródku?

Sprawa jest jakby wyjęta z najbardziej sensacyjnego romansu. Mia nowicie, za zabójstwo s. p. Lipnickiego swego czasu zasiadł na ławie oskarżonych Bułyko, syn zaś zamordowanego występował w charakterze powoda cywilnego.

Sąd uznał Bułyka winnym i skazał go na

12 lat ciężkiego więzienia.

Oskarżony apelował, a jednocześnie rodzina jego złożyła urzędowi prokuratorskiemu dowody, świadczące, że

zabójstwo popełnione zostało nie przez zasądzzonego, a przez powoda cywilnego — syna zamordowanego.

Dowody te wydały się władzom prokuratorskim ważne, przeprowadzono zatem dochodzenie, w rezultacie czego młody Lipnicki postawiony został w stan oskarżenia. Sprawa apelacyjna Bułyko została odroczone do czasu rozpoznania sprawy Lipnickiego.

Sąd okręgowy w Nowogródku uznał Lipnickiego winnym ojco-bójstwa i skazał go na piętnaście lat więzienia ciężkiego.

W ten sposób dwie osoby skazane zostały za tę samą zbrodnię.

Obecnie sprawy obydwóch skazanych zostały połączone i w tych dniach rozpoznawane będą przez sąd apelacyjny.

Życie gospodarcze.

GIEŁDA.

Warszawa, 10.10.

Nowy Jork 8.90
Londyn 43.25
Paryż 34.35 1/2
Wiedeń 125.37
Praga 26.42
Belgia 123.95
Szwajcaria 171.57—171.55
Holandia 357.65
Dol. War. pr. obr. 8.88 1/2
5% Poż. Przem. Dolar. zł. 96.—95.—
5% Poż. Konwersacyjna zł. 67.00
4% Poż. Inwest. zł. 120.75—119.50
Tendencja: niejednolita.

AKCJE.

Warszawa, 10.10.

Bank Polski 177.50—178.50—177.75
Bank przem. Lwów 105.00
Siła i Światło 155.00—155.—155. II 118—
Cukier 59.25—59.75—59.50
Węgiel 105.00—104.—
Cegielni 44.50
Lilpop 39.00
Modrzejów 38.75—39.25

Norblin 250.—
Ostrowiecki serja B I 122— II 119.00
Rudzi 45.80—
Starachowice 50.75—50.—
Zawiercie 25.50—25.—
Borkowski 17.00
Spirytus 31.—
Tendencja: słabsza.

GIEŁDA ZBOZOWA.

Poznań, 10.10.

Zyto 31.75—32.50
Pszennica 37.75—39.75
Jęczmień przemiał. 33.00—34.00
Jęczmień browar. 35.00—37.00
Owies 30.75—32.25
Mąka żytnia 70% 45.25
Mąka żytnia 65% 47.25
Mąka pszenna 65% 58.75—62.75
Otręby żytnie 25.00—26.00
Otręby pszenne 25.50—26.50
Groch polny 46.00—49.—
Groch Viktoria 62.00—67.00
Groch Folgiera 61.00—66.—
Ziemniaki fabryczne 18% 6.15—6.80
Siarno luźne 12.00—13.50
Siarno żytnia pras. 5.20—5.50
Reszta notowań bez zmian.
Disposowanie spokojne.

WYCIĄG

z protokołu posiedzenia Rady miejskiej miasta Dąbrowy Górniczej
z dnia 27 września 1928 roku. Protokół Nr. 158/197.

Komplet radnych 29.
Obecnych „ 19.

Komplet członków Magistratu 5.
Obecnych „ 4.

Nieobecność swą usprawiedliwili radni: pp. Cupiał Roman, Jachimczyk Bolesław, Kasprzyk Józef, Kaznowski Wacław, Oraczewski Piotr, Strzegowski Lewek, Szpruch Franciszek i Ziomek Jan.

Nieobecności swej nieusprawiedliwili radni: pp. Gruenbaum Dawid, Pudo Antoni i ławnik Magistratu Radek Stanisław.

VIII. Przejęcie na rzecz miasta wszystkich gruntów gromadzkich, znajdujących się na terytorium miasta.

Członek Komisji do Spraw Ogólnych radny p. Szwedowski Mieczysław odczytał wniosek Komisji treści następującej: „W związku z przemianowaniem b. Gminy wiejskiej DĄBROWA, składającej się ze wsi Stara Dąbrowa i kolonii: Reden, Huta Bankowa, Mydlisce, Łabęcka, Gliniak, Niepiekło i Staszyc na miasto DĄBROWĘ GÓRNICZĄ, (rozporządzenie Naczelnego Wodza b. armii austro-węgierskiej z dnia 18 sierpnia 1916 roku Dz. rozp. część XXV Nr. 65 i rozporządzenie C. i K. Jeneralnej Komendy Gubernialnej z dnia 21 października 1916 roku A. Nr. 112129/Z. K., oraz 140 Dekret Naczelnika Państwa Polskiego z dnia 4 lutego 1919 roku o Samorządzie miejskim), a tem samem objęcia praw i obowiązków, oraz majątku i długów tych miejscowości, — Komisja postanowiła wystąpić na Radę miejską z wnioskiem uchwalenia przejęcia na rzecz Magistratu miasta Dąbrowy Górniczej wszystkich gruntów gromadzkich, znajdujących się na terenach teraźniejszego miasta Dąbrowy Górniczej, a stanowiących poprzednio własność gromadzką niżej wymienionych miejscowości, a to stosownie do tabel nadawczych, względnie planów tych miejscowości, a mianowicie:

1) Wieś STARA DĄBROWA

- p/g tabeli nadawczej Nr. 98 — grunt tak zwany „Sołtysówka” o przestrzeni 1 m. 9 pr;
- p/g tabeli nadawczej Nr. 99 — grunt — pastwisko o przestrzeni 3 morgi 42 pręty;
- p/g tabeli nadawczej Nr. 100 — grunt t. zw. „Szkolny” o przestrzeni 2 morgi 18 pręt;
- p/g planu litera a) — pastwisko b. starościńskie, jako serwitut o przestrzeni 5 morgów 180 prętów;
- p/g planu i tabeli nadawczej Nr. 101 — nieużytki między gruntami włościańskimi: grunta pod drogami, ulicami, wodami i piaskami o przestrzeni 16 morg. 271 pręt;
- p/g planu litera d) grunt pod szosą od St. Dąbrowa do Olkusza 1 mrg. 19 pręt.

2) Kolonia REDEN

- p/g tabeli nadawczej Nr. 167 — grunt pod szkołą o przestrzeni 90 pr;
- p/g planu — grunta pod drogami, ulicami i wodami o przestrzeni 4 mrg. 194 pręty;
- p/g planu litera a) grunt pod szosą o przestrzeni 2 morgi 66 prętów.

3) Kolonia HUTA BANKOWA

- p/g planu — grunt pod drogami, ulicami i wodami o przestrzeni 4 mrg;
- p/g planu — grunt pod szosą o przestrzeni 1 mrg. 5 prętów;

4) Kolonia STASZYC

- p/g tabeli nadawczej Nr. 32 — grunt pod pastwiskiem o przestrzeni 2 mrg. 216 pręt;
- p/g planu — drogi do pastwiska i Zagórza o przestrzeni 214 prętów.

5) Kolonia NIEPIEKŁO

- p/g tabeli nadawczej Nr. 4 — grunt pod pastwiskiem o przestrzeni 11 morg. 55 prętów;
- p/g planu — grunt pod drogami, ulicami i rzekami o przestrzeni 3 morg. 99 prętów.

Ogółem 59 morgów 278 pręt.

Z wyżej wymienionych przestrzeni gruntów gromadzkich należy skreślić przestrzeń gruntów prawomocnie ustąpionych uchwałami gromad przed utworzeniem miasta Dąbrowy Górniczej na rzecz osób trzecich, które wykazują się odnośnymi dokumentami.”

Następnie Prezydent miasta p. Z. Cieplak odczytał reskrypt p. Wojewody Kieleckiego z dnia 27 sierpnia r. b. Nr. Sm. 2961/1/2 w sprawie gruntów gromadzkich b. wsi Stara Dąbrowa.

Po wysłuchaniu powyższego — Rada miejska wniosek Komisji do Spraw Ogólnych jednogłośnie uchwala.

Oryginał za należytemi podpisami.

Zgodność wyciągu niniejszego z oryginałem stwierdzam

Prezydent (—) Z. CIEPLAK.

Dąbrowa Górnicza, dnia 11 października 1928 roku.

Podając powyższą uchwałę Rady miejskiej do wiadomości, Magistrat m. Dąbrowy Górniczej wzywa zainteresowanych, do składania Magistratowi do dnia 25/X 1928 r. ewentualnych protestów i zarzutów przeciwko uchwale.

Magistrat m. Dąbrowy Górniczej.

Wydział Powiatowy Sejmiku Zawierciańskiego

ogłasza

KONKURS

na stanowisko Inżyniera Działu Drogowego
pow. Zawierciańskiego.

Od kandydatów wymagane jest wykształcenie wyższe techniczne wydziału dróg i mostów, znajomość samorządowej gospodarki drogowej, oraz prawo prowadzenia robót budowlanych, zawartych w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16/II. 1928 r. o prawie budowlanym i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23 poz. 202).

Do posady tej przywiązane są pobory w/g VII-ej ewentualnie VI-ej kategorii płac urzędników państwowych z dodatkiem komunalnym w wysokości 15%, oraz 50% wpływu z opłat, wynikających z prawa budowlanego.

Do wyjazdów służbowych będzie udzielana lokomocja Sejmiku.

Do oferty winny być dołączone:

- 1) Dyplom inżyniera dróg i mostów.
- 2) Dowód obywatelstwa polskiego.
- 3) Świadectwa z zajmowanych poprzednio stanowisk.
- 4) Świadectwa z odbytych praktyk przy budowie i utrzymaniu dróg bitych.
- 5) Własnoręcznie napisany życiorys, zawierający powołanie się na referencje osób wiarygodnych.

Oferty wraz z dokumentami należy składać do biura Wydziału Powiatowego Sejmiku Zawierciańskiego w Zawierciu, Województwo Kieleckie, najpóźniej do dnia 25-go października 1928 r.

Posada do objęcia od dnia 1-go listopada 1928 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego

STAROSTA:

(—) Cz. Kowalski.

RURY żeliwne kanalizacyjne
Kolanka, WŁAZY i t. d.
Rezerwuary, klozety

dostarcza najtaniej ze składu

L. Jakubowicz i S-ka

Sosnowiec-D, ul. Dąblińska 7 — Tel. 1-21.

DROBNE OGŁOSZENIA.

Nauka i wychowanie.

Uczeń klasy ósmej udziela korepetycji matematyki i innych przedmiotów. Łaskawe zgłoszenia od 16—18 godz. Sosnowiec, Targowa 11 II piętro mieszkanie nr. 10.

Kupno i sprzedaż.

Sprzedam harmonię chromatyczną w dobrym stanie. Piaski Nowopońska 22, Ciszewski.

Sklep w śródmieściu z całkowitem urządzeniem do sprzedania. Wiadomość w Administracji „Expressu”.

ROWER nowy sprzedam tanio, Sosnowiec ulica Sucha 16.

Pianino używane dobrej marki „Upie. Oferty, BAS. do Redakcji.”

Sprzedam okazjnie furto łokowa damskie. Sosnowiec, 2-go Maja 1 m. 18.

Posady i prace.

Wolne miejsca na dzień 11 października 1928 roku.

Kandydatów do polcji państwowej na wyjazd 10, pomocnik kowalski 1, pomocnik blacharski 1, robotników niewykwalifikowanych do kopalni w miejscu 9, robotników niewykwalifikowanych do fabryk w miejscu 2, kobiet lub chłopców do robót rolnych na wyjazd 10, służby domowej kobiet 15.

Kolejność kandydatów, którzy będą skierowani do pracy: 1) pozbawieni różnej akcji państwowej, 2) korzystający z doraźnej akcji państwowej, 3) korzystający z zasiłków ustawowych, 4) poszukujący pracy. Zgłaszać się do urzędu pośrednictwa pracy w Sosnowcu.

W ubiegłym dniu zakłady pracy zgłosiły 24 wolnych miejsc.

PUPP. skierował do pracy 42 osoby.

ODCISKI

już po 1-krotnym użyciu usuwa
SALWATOR

Apteki W. Borowskiego
Warszawa, Jerozolimska 59.

Panienska inteligentna do 4-letniej dziewczynki potrzebna, zgłoszenia Fotograf. Almana 3-go maja 11.

Poszukuję zdolna sklepowa i kasjerka. Sosnowiec, Warszawska 14, Koss.

Panienska inteligentna znająca szycie i haft ręczny, podszycająca płaszcze i kordy poszukuje posady. Zgłoszenia do „Expressu Zagłębia” pod „H. C.”.

Lokale.

Poszukuję natychmiast pokoju umeblowanego przy inteligentnej rodzinie, położonego możliwie bliżej śródmieścia. Zgłoszenia do administracji „Expressu” pod „KS6”.

Pokój w śródmieściu ładny, umeblowany lub nie, osobno sklep duży, odnajmie gospodarz, Dąbrowa, Krótka 5.

Poszukuję pokoju umeblowanego w śródmieściu. Zgłoszenia J. Hławski, pod „Umeblowany”.

Poszukuję pokój dla dwóch panienek przy rodzinie. Zgłoszenia; Sosnowiec, Warszawska 14. Koss.

Zgubione dokumenty.

Wadych Stanisław zgubił wyciąg z ksiąg ludności.

Zostal zgubiony wexsel in blanco, blankiet za 6 zł., stemplek firmy Józef Szwajcer i T. Meryn, żyro Józef Szwajcer.

Jan Poruba zgubił książkę Kasy Chorych wydaną w Sosnowcu.

Karol Teodor zgubił książkę wojskową wydaną przez PKU. Bężin.

Różne.

Wyżymaczki do reperacji przyłemuje fabryka wyżymaczek „Laura” Sosnowiec, Dekerta 15. wejście z podwórza I sze piętro.

Zaginął pies wilczur owczarek wabi się „Lord”. Znalazcę upraszam o odrowadzenie do F-my Ullen, Sosnowiec, ul. Teatralna.

Wystawę Malarzy Zagłębia zwiedzi każdy, obraz kupi, a najgustowniej oprawi w pracowni ramiarskiej „La Orna” Sosnowiec, Hale Rozwoju, Kościelna, podwórze.